

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **1/ JUDr. Š. Š., S.**, žalobcu: **2/ A.. H. – H., P.** proti žalovanému: **K., a. s., V. I. G., Š.**, zast. JUDr. S. P., advokátkou, **Z., o zaplatenie 26 414,36 eur s príslušenstvom**, o odvolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. novembra 2010 č. k. 39Cb 64/1999-222, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému priznal trovy konania 3 811,26 eur.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že odvolací súd uznesením zo dňa 27. 02. 2008 č. k. 1 Obo 64/2006 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 19. januára 2006 č. k. 39 Cb 64/99-129 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu okrem iného vyplynulo, že rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 05. 02 1998 č. k. 12 C 17/98 nezakladá bez ďalšieho žiadny nárok na poistné plnenie voči poškodenému a nemá taký charakter, aby bol súd ním viazaný. Bolo potrebné skúmať, či vôbec poistná udalosť z poistnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným a Komorou komerčných právnikov SR vznikla a následne skúmať, či žalobca pri vzniku poistnej udalosti /ak nastala/ postupoval podľa povinností stanovených právnymi predpismi a Všeobecnými poistnými podmienkami, ako súčasťou poistnej zmluvy.

Súd uznesením zo dňa 23. septembra 2008 pripustil zmenu žaloby v znení, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 795 759 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 01. 01. 1998 do zaplatenia a sumu 31 830 Sk a žalobcom náhradu trov konania. Zároveň

pripustil, aby sa zmenilo procesné postavenie vedľajšieho účastníka / A. H. – H. / na strane žalobcu na účastníka konania ako žalobcu 2/.

Súd zistil, že predmetom sporu je zaplatenie sumy 795 759 Sk / 26 414,36 eur / titulom plnenia z poistnej zmluvy spolu s úrokom z omeškania. Žalobca 1/ ako komerčný právnik, poskytol žalobcovi 2/ dňa 8. augusta 1995 právnu konzultáciu, ktorej záver nebol právne správny a týkal sa platenia poistného z poistnej zmluvy. Žalobca 2/ na tomto základe nezaplatil poistné, čo bolo dôvodom zániku poistnej zmluvy. V dňoch 11. septembra 1995, 24. septembra 1995 a 18. septembra 1995 boli z prevádzky žalovaného odcudzené zásoby v celkovej hodnote 795 759 Sk.

Prostredníctvom Komory komerčných právnikov bol žalobca 1/ poistený pre prípad zodpovednosti za škodu pri výkone povolania – komerčný právnik, u žalovaného. Súd mal za preukázané, že žalovaný vyzval žalobcu 1/ listom z 10. apríla 1997 na doplnenie oznámenia o poistnej udalosti podľa čl. III bod 16 písm. b/ poistnej zmluvy č. 80-1107713. Žalobca 1/ na pojednávaní dňa 25. novembra 2010 uviedol, že došlo k porušeniu niekoľkých ustanovení v súvislosti s poistnou udalosťou a svoje pochybenie vidí v tom, že včas neoboznámil žalovaného, že bolo nariadené pojednávanie na Okresnom súde Bratislava II / sp. zn. 20 C 17/98 v spore žalobcu A. H. – H. proti žalovanému JUDr. Š. Š. o 795 759 Sk s prísl. /. Žalovaný uviedol, že žalobca 1/ ho o prebiehajúcom konaní na okresnom súde neinformoval, iba mu zaslal právoplatný rozsudok, pričom v tomto konaní žalobca 1/ uznal pohľadávku žalobcu 2/ do základu i výšky v rozpore s poistnou zmluvou.

Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca nepreukázal vo vzťahu k žalovanému, v čom mu vzniklo právo na plnenie z poistnej zmluvy uzavretej žalovaným a Komorou komerčných právnikov SR. Žalobca nepreukázal, že by podľa čl. IV ods. 1 písm. i/ Všeobecných poistných podmienok, ako poistený, mal predchádzajúci súhlas žalovaného na uznanie nároku v konaní pred okresným súdom / 20C 17/98 / a v neposlednom rade nepreukázal, že k oznámeniu o poistnej udalosti doložil potrebné doklady tak, ako ich žalovaný požadoval.

Na základe uvedeného súd žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v prospech úspešného žalovaného tak, že mu priznal súdny poplatok za podaný odpor a trovy právnej služby za dva úkony.

Žalobca 1/ podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie podaním zo dňa 3. januára 2011 podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.

V odôvodnení odvolania uviedol, že s rozhodnutím nesúhlasí, pretože preukázal vznik práva žalobcu 2/ na poistné plnenie na základe nesprávne poskytnutej právnej rady tak, ako uvádza v žalobe a doložených listinách. Ďalej uviedol, že absencia predchádzajúceho súhlasu žalovaného na uznanie nároku žalobcu 2/ v konaní pred okresným súdom, nemôže mať za následok stratu nároku na poistné plnenie s odvolaním sa na čl. III ods. 14 alebo ods. 18 poistnej zmluvy, nakoľko aj keď porušil svoju povinnosť, má nárok na primeranú náhradu nákladov, ktoré mu vznikli v príčinnej súvislosti s konaním alebo opomenutím, a to až do výšky 100 000 Sk. K požadovaným dokladom uviedol, že ich nemohol predložiť, pretože nimi nedisponoval.

Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť v plnom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací / § 10 ods. 2 O. s. p. / prejednal vec podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa ktorým žalobu zamietol.

Súd prvého stupňa v novom konaní posudzoval uplatnený nárok žalobcov 1/ a 2/, pričom sa dôsledne neriadil rozhodnutím odvolacieho súdu a nevykonal dostatočné dokazovanie.

Predmetom konania je nárok smerujúci na poistné plnenie v prospech poškodeného z poistnej zmluvy uzavretej medzi Komorou komerčných právnikov a žalovaným ako poisťiteľom / poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania /.

Podľa žalobcu 1/ poistná udalosť vznikla porušením jeho povinnosti vo vzťahu k jeho klientovi / žalobcovi 2 / spočívajúcej v nesprávnej právnej konzultácii v súvislosti s poistením žalobcu 2/, týkajúcej sa účinkov nezaplatenia poistného, v dôsledku čoho poistenie žalobcu 2/ zaniklo a následne mu mala vzniknúť škoda na jeho majetku,

ktorú nemohol ako poistnú udalosť uplatniť resp. neúspešne uplatnil u svojho poistiteľa. Súd prvého stupňa sa dostatočne nezaoberal skutočnosťou, či poistná udalosť žalobcu 1/ vo vzťahu k žalovanému vôbec vznikla, aké podmienky boli dohodnuté v poistnej zmluve / z ktorej nárok voči žalovanému uplatňuje /, na aký druh zodpovednosti sa poistenie vzťahovalo. V tomto smere v napadnutom rozsudku chýba záver o zistení skutkového stavu a zodpovedajúce zdôvodnenie.

Pokiaľ ide o vznik škody a jej výšku tak, ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Bratislava 1 / vo veci bolo rozhodnuté na základe uznania nároku žalobcom 1 /, je nutné vysloviť, že uvedený rozsudok nie je voči žalovanému účinný, nakoľko nebol účastníkom v tomto konaní, teda rozsudok nemôže byť dôkazom o vzniku škody a jej výšky vo vzťahu žalobcu 1/ k žalovanému. Ak v rámci doplneného dokazovania súd prvého stupňa dospeje k názoru, že poistná udalosť žalobcu 1/ voči žalovanému vznikla, bude potrebné vykonať dokazovanie vzniku škody a následne aj jej výšky.

Preukázaná bola skutočnosť, že žalovaný nebol dostatočne vhodným spôsobom informovaný o podanej žalobe v konaní pred Okresným súdom Bratislava 1, ani o pojednávaní v tejto veci spôsobom, ktorý by mu umožnil zúčastniť sa konania. Tieto skutočnosti žalobca 1/ v zásade ani nepoprel.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p., súd má v odôvodnení rozsudku uviesť podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyložiť, ktoré skutočnosti má za preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie musí byť zrozumiteľné a presvedčivé. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoliť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré stručne a jasne objasní skutkový stav a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

V prejednávanej veci odvolací súd zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje zdôvodnenie, z ktorého by jednoznačne vyplývali dôvody pre ktoré súd rozhodol tak, ako vyplýva z výroku rozsudku. Taktiež súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie vo veci, na základe ktorého mohol vysloviť právny názor.

Týmto postupom prvostupňového súdu došlo aj k porušeniu základného práva odvolateľa na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, resp. čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 157 ods. 2 O. s. p. a tým aj k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Vzhľadom na vyššie uvedené, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O. s. p.), v ktorom doplní dokazovanie v naznačenom smere a rozhodne i o trovách konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 18. júna 2012

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková